

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Бердянський машинобудівний фаховий коледж
Національного університету «Запорізька політехніка»
(ВСП «БМФК НУ «Запорізька політехніка»)

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні педагогічної ради
від «22» 09 2026 р.
протокол № 01

Уведено в дію наказом ВСП «БМФК
НУ «Запорізька політехніка»

«22» 09 2026р. № 17

ПОРЯДОК

забезпечення доступності, організації супроводу та надання допомоги
особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення

у Відокремленому структурному підрозділі
«Бердянський машинобудівний фаховий коледж
Національного університету «Запорізька політехніка»

Запоріжжя 2026

ПОРЯДОК забезпечення доступності, організації супроводу та надання допомоги особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення у Відокремленому структурному підрозділі «Бердянський машинобудівний фаховий коледж Національного університету «Запорізька політехніка»./Укл: Ольга КУЛЬБАШЕНКО, Зінаїда СКЛЯРЕНКО, Ірина ПАРАСОЧЕНКО, Ігор ІВАНІСОВ, Андрій РАДЧЕНКО. Запоріжжя 2026 р. 7с.

Укладачі:

КУЛЬБАШЕНКО Ольга - в.о. директора, викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист;

ПАРАСОЧЕНКО Ірина - заступник директора з навчально-виховної роботи, викладач вищої кваліфікаційної категорії;

СКЛЯРЕНКО Зінаїда - завідувачка навчально-методичного кабінету;

ІВАНІСОВ Ігор - викладач спеціальних дисциплін, викладач вищої кваліфікаційної категорії;

РАДЧЕНКО Андрій – завідувач індустріально-економічного відділення, викладач вищої категорії.

ЗМІСТ

- 1 Загальні положення
- 2 Терміни та принципи
- 3 Порядок пересування осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення
- 4 Права та обов'язки користувачів послуги та супроводжувачів
- 5 Загальні правила етикету при спілкуванні з особами з інвалідністю та іншими маломобільними групами
- 6 Прикінцеві положення

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1.Цей Порядок забезпечення доступності, організації супроводу та надання допомоги особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення (далі - Порядок) визначає організаційні засади забезпечення безперешкодного та безпечного доступу, супроводу і надання необхідної допомоги особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення (далі – МГН) під час перебування на території, у будівлях, спорудах, приміщеннях та інших об'єктах Відокремленого структурного підрозділу «Бердянський машинобудівний фаховий коледж Національного університету «Запорізька політехніка» (далі – Коледж), а також під час участі у заходах, що організовуються Коледжем.

1.2.Дія цього Порядку поширюється на здобувачів освіти, педагогічних працівників, відвідувачів, учасників заходів та інших осіб, які перебувають на об'єктах Коледжу і потребують допомоги у зв'язку з постійними або тимчасовими функціональними обмеженнями чи іншими обставинами, що ускладнюють самостійне пересування, орієнтування, отримання інформації або користування послугами.

1.3.Цей Порядок розроблено на виконання вимог:

- Закону України від 21.03.1991 р. № 875-XII (зі змінами) «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні»;
- Конвенції про права осіб з інвалідністю, ратифікованої Законом України від 16.12.2008 р. № 1767-VI;
- Закону України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII «Про освіту»;
- Закону України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту»;
- Закону України від 06.06.2019 р. № 2745-XII «Про фахову передвищу освіту»;
- Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року;
- Порядку організації інклюзивного навчання у закладах вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10.07.2019 № 635;
- Державних будівельних норм ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд».

1.4.Цей порядок регулює насамперед фізичну, організаційну та інформаційно-комунікаційну доступність і не замінює нормативну документацію з охорони праці, пожежної безпеки та цивільного захисту.

2. ТЕРМІНИ ТА ПРИНЦИПИ

2.1.Терміни, які використовуються в тексті цього Порядку: «особа з інвалідністю», «маломобільні групи населення», «відповідальна особа», «користувач», «супровід».

Особа з інвалідністю — особа зі стійким розладом функцій організму, що при взаємодії із зовнішнім середовищем може призводити до обмеження її життєдіяльності, внаслідок чого держава зобов'язана створити умови для реалізації нею прав нарівні з іншими громадянами та забезпечити її соціальний захист.

Маломобільні групи населення - люди, що відчують труднощі при самостійному пересуванні, одержанні послуг, необхідної інформації або при орієнтуванні в просторі. До маломобільних груп населення віднесені: інваліди, люди з тимчасовим порушенням здоров'я, вагітні жінки, люди старшого (похилого) віку, інші особи, які не можуть самостійно пересуватися, якщо вони не мають членів сім'ї (одинокі) або інших осіб поруч.

Відповідальна особа - посадова особа Коледжу, на яку покладаються обов'язки щодо забезпечення доступу до території та приміщень навчального закладу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Користувач – особа з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, які потребують надання послуги із супроводу.

Супровід – комплекс заходів, спрямований на життєзабезпечення користувачів, а саме послуги у вигляді супроводу користувача.

Відповідальним за забезпечення, дотримання та реалізації прав і свобод осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в Коледжі призначається заступник директора з навчально-виховної роботи. Відповідальна особа на відділенні за дотримання та реалізацію прав і свобод осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, які навчаються або будуть навчатися в Коледжі призначається наказом директора коледжу. Послуги у вигляді супроводу надаються користувачам, які потребують допомоги щодо супроводу у навчальних корпусах Коледжу. Послуги щодо супроводу надаються як правило, у робочі дні з 08:30 до 17:00 години. За необхідності зустрічі користувач домовляється про час та місце зустрічі з адміністрацією Коледжу за контактними телефонами, розміщеними на сайті закладу.

3. ПОРЯДОК ПЕРЕСУВАННЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСЮ ТА ІНШИХ МАЛОМОБІЛЬНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ

3.1. Доступ осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у навчальний корпус Коледжу здійснюється через центральний вхід, що обладнаний пандусом. У разі, якщо така особа потребує сторонньої допомоги для здійснення входу, то її надає черговий охоронець навчального корпусу.

3.2. При необхідності особи, які потребують допомоги, можуть заздалегідь повідомити відповідальну особу телефоном **061-228-75-11** про необхідний обсяг

допомоги при організації доступу в приміщення та/або на територію Коледжу із зазначенням дати і часу прибуття.

3.3. У разі, якщо допомоги потребує особа з порушенням зору, під час її супроводу необхідно дізнатись, чи хоче вона бути попередженою про сходи, двері та інші перешкоди. Якщо так, то необхідно коментувати шлях і маршрут, яким здійснюється пересування. Крім того, необхідно зазначати такій особі про своє наближення чи віддалення.

3.4. У разі, якщо допомоги потребує особа з обмеженим слухом, може використовуватись ручка з папером, жестикуляція руками.

3.5. У разі, якщо допомоги потребує користувач візка, спочатку необхідно спитати людину, куди вона хоче дістатись, а потім проінформувати про необхідність довести її.

3.6. У разі необхідності відповідальна особа може залучати інших працівників до супроводу осіб, які потребують допомоги.

3.7. Відповідальна особа за погодженням із особою, яка потребує допомоги, може надати інші види допомоги під час супроводу, які не передбачені цим Порядком.

3.8. Після закінчення часу перебування на території Коледжу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, відповідальна особа супроводжує таких осіб до виходу з території навчального закладу.

4. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ КОРИСТУВАЧІВ ПОСЛУГИ ТА СУПРОВОДЖУВАЧІВ

4.1. Користувач має право отримати послугу з супроводу своєчасно, якісно та з дотриманням всіх вимог безпеки.

4.2. Користувач зобов'язаний дотримуватися загальноприйнятих правил поведінки та етикету під час супроводу, вимог супроводжувача щодо безпеки під час переміщення навчальним корпусом та території Коледжу.

4.3. Супроводжувач зобов'язаний надати послугу з супроводу своєчасно, якісно та з дотриманням всіх вимог безпеки.

4.4. У разі звернення до Коледжу осіб з інвалідністю, інших маломобільних груп населення супроводжувач надає консультативну допомогу щодо напрямку руху, забезпечує супровід зазначених осіб і за потреби надає фізичну допомогу та інформацію щодо порядку звернення до адміністрації Коледжу.

4.5. Супроводжувач зобов'язаний дотримуватися загальноприйнятих правил поведінки та етикету під час супроводу.

5. ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ЕТИКЕТУ ПРИ СПІЛКУВАННІ З ОСОБАМИ З ІНВАЛІДНІСТЮ ТА ІНШИМИ МАЛОМОБІЛЬНИМИ ГРУПАМИ

5.1. При знайомстві з особою з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, цілком природно та допустимо потиснути їй руку: навіть ті, кому важко рухати рукою або хто користується протезом, цілком можуть потиснути руку - праву або ліву.

5.2. При розмові з особою з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, звертайтеся безпосередньо до неї, а не до супроводжуючого або сурдоперекладача, які присутні при розмові.

5.3. При зустрічі з людиною, яка погано або зовсім не бачить, обов'язково називайте себе і тих людей, які знаходяться поруч. Якщо у вас загальна бесіда в групі, не забувайте пояснити, до кого в даний момент ви звертаєтесь, і назвати себе.

5.4. Щоб привернути увагу людини, яка погано чує, помахайте їй рукою або поплескайте по плечу. Дивіться їй прямо у вічі і говорите чітко, але майте на увазі, що не всі люди, які поганочують, можуть читати по губах.

5.5. Завжди запитуйте, чи потрібна допомога, перш ніж надати її. Пропонуйте допомогу, якщо потрібно відкрити важкі двері або пройти по килиму з довгим ворсом. Якщо ваша пропозиція про допомогу прийнята, запитайте, що потрібно робити, і чітко дотримуйтесь інструкцій.

5.6. Не спирайтеся на крісло-коляску. Інвалідний візок – це частина недоторканного простору людини, яка її використовує. Не штовхайте його, не кладіть на нього ноги без дозволу. Якщо вам дозволили пересувати візок, котіть її повільно, бо він швидко набирає швидкість, і несподіваний поштовх може привести до втрати рівноваги.

5.7. Якщо існують архітектурні бар'єри, попередьте про них, щоб людина мала можливість приймати рішення заздалегідь.

5.8. При розмові з людиною, яка користується інвалідним візком або милицями, розташуйтеся так, щоб ваші і її очі були на одному рівні, тоді вам буде легше розмовляти. Говорячи з тими, хто може, читати по губах, розташуйтеся так, щоб на Вас падало світло, і Вас було добре видно, намагайтеся, щоб Вам нічого не заважало.

5.9. Під час розмови з людиною, що зазнає труднощі в спілкуванні, слухайте її уважно. Будьте терплячі, чекайте, коли людина сама закінчить фразу. Не виправляйте її і не договорюйте за неї. Ніколи не вдавайте, що ви розумієте, якщо насправді це не так.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Цей Порядок вступає в дію з дати затвердження на педагогічній раді Коледжу.

6.2. Порядок оприлюднюється на офіційному вебсайті Коледжу.